

TÀI LIỆU TẬP HUẤN KỸ NĂNG CHỤP ẢNH CƠ BẢN

Giảng viên: Vũ Ngọc Dũng

Dự án: CRED_CBT

KỸ THUẬT CHỤP ẢNH CƠ BẢN

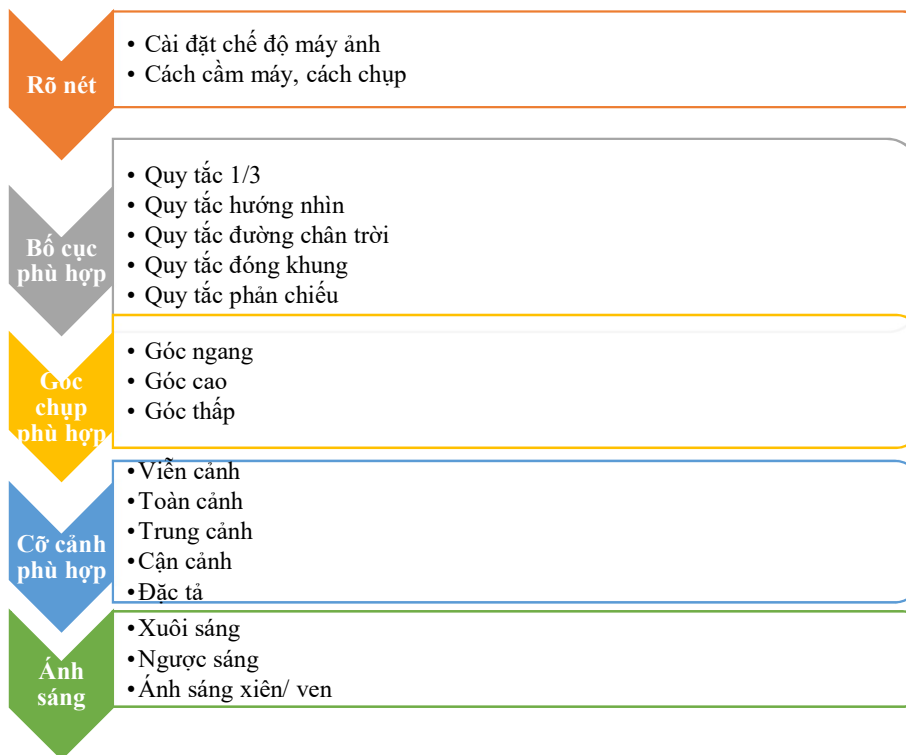
1. Các tiêu chí cơ bản của một bức ảnh

1.1. Tiêu chí cơ bản

Thông thường có 05 tiêu chí:

- Rõ nét, không rung, không nhòe
- Có bố cục hợp lý
- Có góc chụp tốt
- Có cỡ cảnh phù hợp với nội dung cần truyền tải
- Có ánh sáng tốt.

1.2. Sơ đồ tiêu chí cơ bản và kỹ thuật chụp ảnh đáp ứng các tiêu chí

2. Kỹ thuật chụp ảnh cơ bản

2.1. Cài đặt máy ảnh, cách cầm điện thoại/ máy ảnh khi chụp/ quay

- Máy ảnh cài đặt ở chế độ phân giải cao nhất. Thông thường khuôn hình là 3:4 hoặc 4:3
- Máy ảnh lấy nét xong mới chụp
- Chụp bằng camera sau của điện thoại
- Không sử dụng chế độ zoom
- Luôn cầm bằng 02 tay và thu gần phía người để cho chắc, hạn chế bị rung
- Chụp ảnh có thể để ngang máy hoặc dọc máy
- Quay phim thì luôn phải ngang máy, và đặt trên chân máy để đảm bảo không bị rung, lắc khi quay.

Những kỹ thuật chụp ảnh dưới đây về chụp ảnh cũng áp dụng cho việc quay phim.

2.2. Bố cục khuôn hình

2.2.1. Khái niệm bố cục khuôn hình

Bố cục khung hình chính là cách sắp xếp các nhân vật, vật thể, mảng, khối, màu sắc, ánh sáng trong khung hình (nhìn thấy trong ống ngắm) khi chụp ảnh theo một quy tắc nhất định.

2.2.2. Các quy tắc bố cục khuôn hình cơ bản

Có nhiều quy tắc về bố cục khuôn hình. Tuy nhiên, có 03 quy tắc cơ bản nhất mà mỗi người khi chụp ảnh/ quay phim cần nắm rõ nhất. 03 quy tắc cơ bản này được áp dụng một cách phổ biến trong hầu hết các bức ảnh/ thước phim.

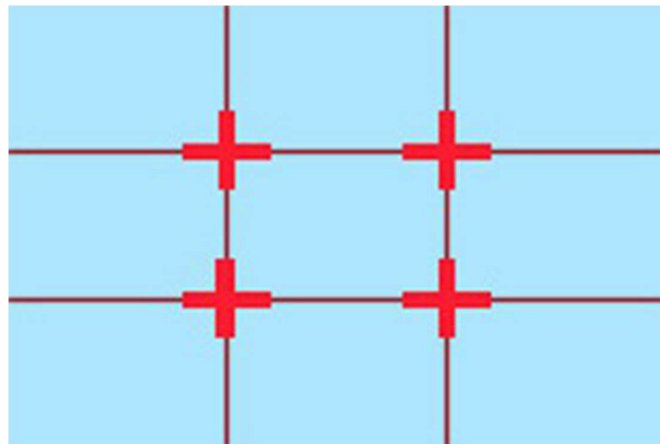
- Quy tắc 1/3
- Quy tắc hướng nhìn
- Quy tắc đường chân trời
- Quy tắc đóng khung
- Quy tắc phản chiếu

a. Quy tắc 1/3

Quy tắc 1/3 được giải thích đơn giản như sau: Ta chia khuôn hình thành ba phần chiều ngang và dọc theo các đường tưởng tượng như hình sau:

Quy tắc 1/3 chính là đặt nhân vật của mình vào giao điểm của các đường tưởng tượng và đặt trên các đường tưởng tượng.

Những điểm và đường này được gọi là điểm mạnh và đường mạnh trong khuôn hình.

Ví dụ:

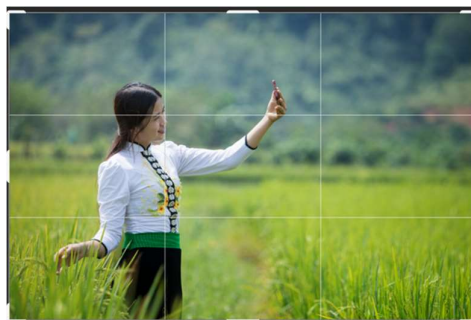
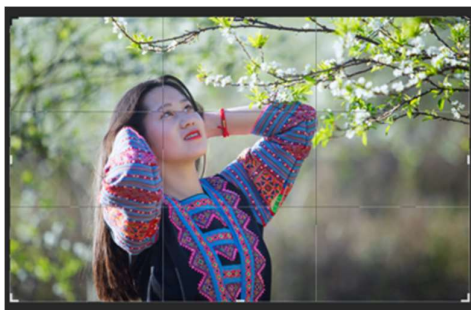
b. Quy tắc hướng nhìn

Hướng nhìn ở đây chính là hướng nhìn của nhân vật. Quy tắc hướng nhìn là “nếu mắt của nhân vật trong khung hình nhìn về phía nào thì phía đấy cần có có nhiều khoảng trống hơn trong khuôn hình.

- *Nếu nhân vật nhìn về bên trái, thì bên trái sẽ rộng hơn*

- *Nếu nhân vật nhìn về bên phải, thì bên phải rộng hơn*

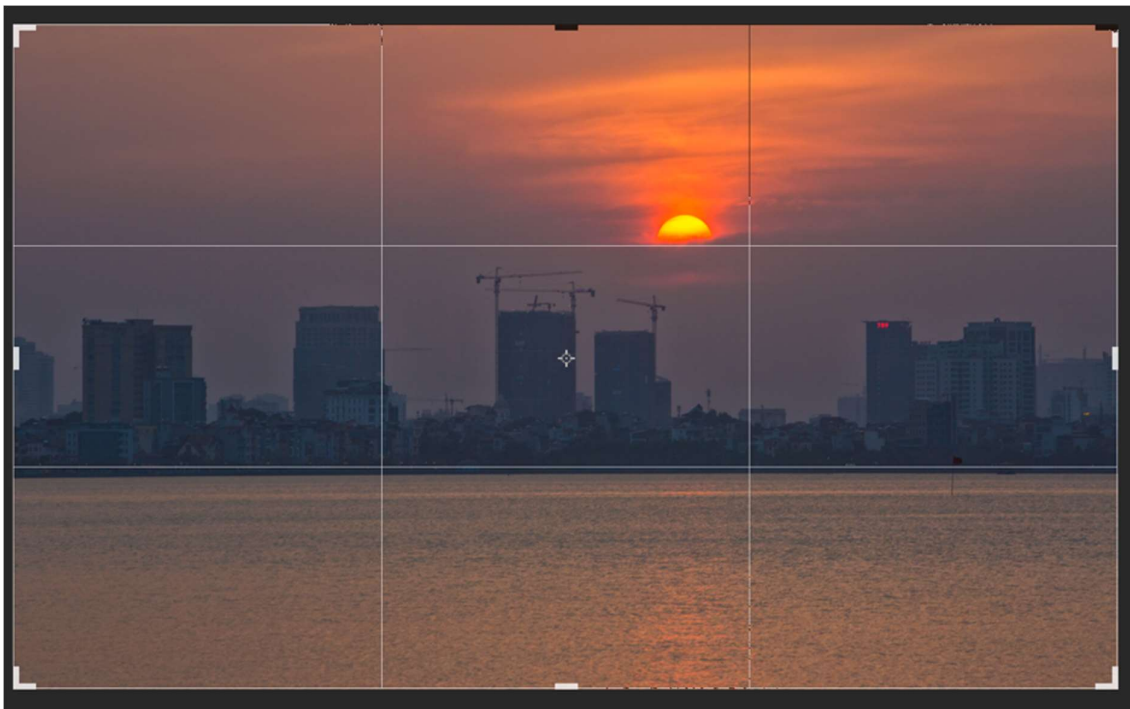

- Nếu nhân vật nhìn về phía trước – nhìn vào máy ảnh, thì đặt nhân vật bên trái cũng được, bên phải cũng được đều đảm bảo đúng bố cục khuôn hình

c. Quy tắc đường chân trời

Đường chân trời là đường giao tuyến của mặt đất với bầu trời khi ta trải tầm nhìn ra xa, nó nằm ngang chia cách mặt đất với bầu trời. Ví dụ đơn giản ở bức ảnh dưới đây:

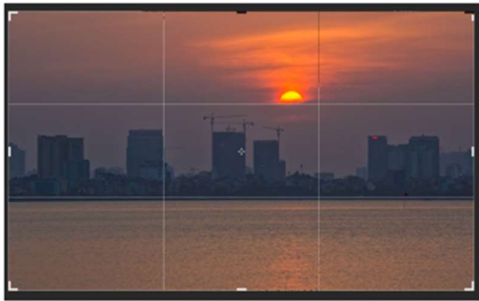

Như vậy là ta đã biết đường chân trời. Vậy quy tắc đường chân trời là gì? Quy tắc rất đơn giản như sau:

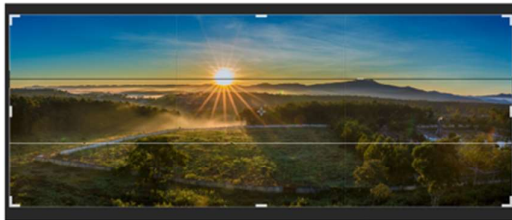
- Đường chân trời cần luôn song song với cạnh trên và dưới của khuôn hình.
- Không nên để đường chân trời chéo và xiên khuôn hình.
- Nếu muốn lấy thông tin về bầu trời nhiều thì đặt đường chân trời ở nửa dưới của khuôn hình. Ví dụ như hình dưới đây:

Nếu muốn lấy thông tin về mặt đất hoặc mặt nước phía dưới nhiều thì đặt đường chân trời ở nửa trên của khuôn hình.

Đường chân trời ở 1/3 phía dưới

Đường chân trời ở 1/3 phía trên

d. Quy tắc đóng khung/ tạo khung

Sử dụng các khung và viền tự nhiên có trong bức ảnh ví dụ như khung cửa sổ, cửa ra vào...

e. Quy tắc tính đối xứng

Những bề mặt có nước, ngược sáng hoặc gương tạo ra bóng của chủ thể giống như chúng ta soi gương. Khi gặp những cảnh như này, chúng ta cố gắng lấy đối xứng cả chủ thể và bóng.

2.3. Góc máy khi chụp ảnh/ quay phim

Góc máy chính là một điểm cụ thể mà tại đó máy ảnh được đặt để thực hiện một cảnh chụp hoặc quay

Góc máy cao

Ví dụ ảnh chụp sử dụng góc máy cao:

Góc máy cao là góc máy được tạo ra khi máy ảnh đặt ở bên trên tầm mắt của chủ thể.

Sử dụng góc máy này đối với một chủ thể cụ thể (một người nào đó) sẽ có ý nghĩa là bế tắc, bất lực, thể hiện sự nhỏ bé, cùng cực.

Góc máy ngang:

Ví dụ ảnh chụp sử dụng góc máy ngang:

Góc máy ngang là góc máy được tạo ra khi máy ảnh đặt bằng với tầm mắt của chủ thể. Góc máy ngang được sử dụng nhiều nhất

Ý nghĩa của góc máy ngang: thể hiện sự ngang hàng, gần gũi, thân thiện. Sử dụng góc máy ngang khiến người xem dễ tiếp thu, dễ nắm bắt.

Góc máy thấp:

Ví dụ ảnh chụp sử dụng góc máy thấp:

Góc máy thấp là góc máy được tạo ra khi máy ảnh được đặt thấp hơn tầm mắt của chủ thể. Sử dụng góc máy thấp để đề cao, tôn chủ thể lên với ý nghĩa ca ngợi vẻ đẹp về hành động, về quyền uy.

2.4. Cỡ cảnh trong chụp ảnh/ quay phim

Có 05 cỡ cảnh dưới đây:

- Viễn cảnh
- Toàn cảnh
- Trung cảnh
- Cận cảnh
- Đặc tả

Viễn cảnh

Ví dụ về viễn cảnh

Viễn cảnh thường được sử dụng khi chụp ở ngoài trời, miêu tả quang cảnh, không gian lớn như: khu đô thị, vùng ngoại ô, vùng nông thôn, vùng núi, ...

Con người xuất hiện trong viễn cảnh thường không rõ ràng và chỉ mang tính chất tham dự vào như một phần của nó mà không thể biết rõ đó là ai, thậm chí là không có hình ảnh con người.

Toàn cảnh

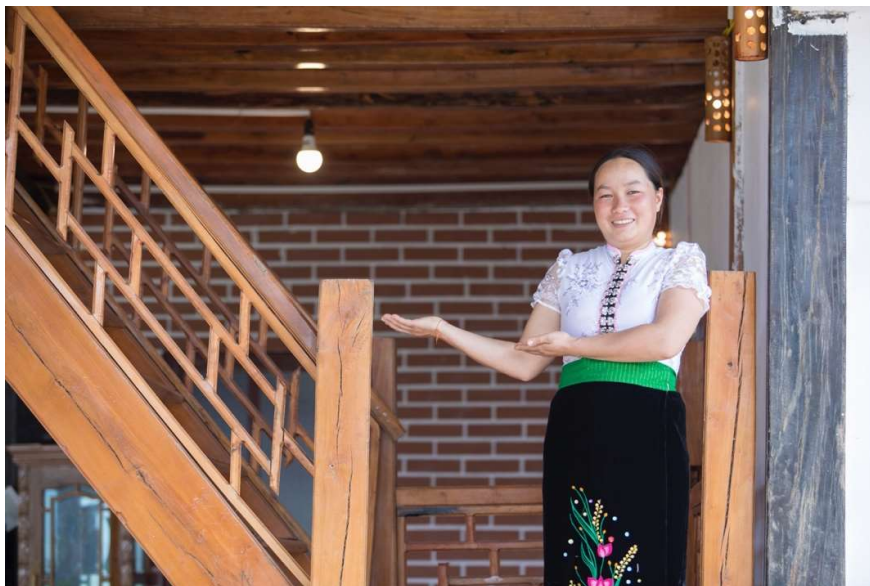
Con người trong ảnh xuất hiện đầy đủ - toàn thân trong khuôn hình. Cỡ cảnh này muốn cho người xem biết nhân vật đang ở trong một bối cảnh nhất định nào đó.

Ví dụ về ảnh chụp toàn cảnh

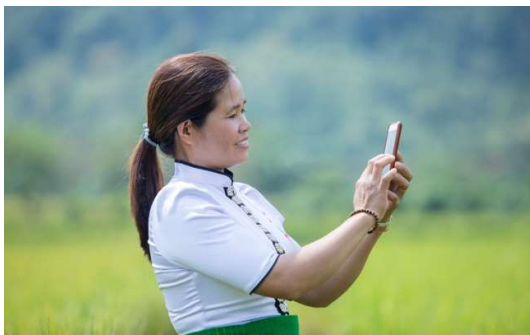

Trung cảnh

Trung cảnh rộng: Người lấy từ trên đầu gối trở lên

Trung cảnh hẹp: Người lấy qua từ phần eo trở lên

Cận cảnh:

Cận cảnh còn được gọi là “Cảnh quay đầu” (head shot) vì trong khung hình xuất hiện phần chủ yếu của khuôn mặt. Phía trên khung hình cắt ở phần đỉnh của tóc của nhân vật, phía dưới khung hình thì có thể cắt ở bất cứ đâu nhưng phải dưới cằm (có thể lấy một phần cổ hoặc một ít vai).

Khuôn mặt của nhân vật chiếm hầu hết và là phần chính của khung hình.

Người xem sẽ có được cái nhìn chi tiết đến từng phần về khuôn mặt của nhân vật: mắt màu gì, có kẻ mày hay không, một mí hay hai mí, ...; mũi cao hay thấp, ... thậm chí sẽ cho biết nhân vật có sẹo, mụn hay nốt ruồi, ... hay không.

Đặc tả

Ví dụ về cận cảnh đặc tả:

Đây là một cảnh dùng để nhấn mạnh một chi tiết nào đó trên cơ thể người như mắt, miệng, tay, ... hoặc một chi tiết nào đó của các đồ vật như: ngòi bút mực, 1 phím chữ.

2.5. Ánh sáng trong chụp ảnh/ quay phim

Nguồn sáng

Về cơ bản có 02 dạng nguồn sáng sau:

- Ánh sáng ngoại cảnh: là ánh sáng trong tự nhiên như mặt trời...
- Ánh sáng nội cảnh: Là ánh sáng nhân tạo từ các loại đèn, nến, lửa, phản quang

Các cách chụp với nguồn sáng

- **Chụp xuôi sáng:** Máy ảnh đặt cùng chiều với nguồn sáng chiếu vào chủ thể. Khuôn mặt của chủ thể luôn sáng, không lo sợ bị tối mặt nhưng khi ánh sáng chiếu vào, nhân vật thường bị nheo mắt, khuôn mặt bị ám màu theo màu của ánh sáng chiếu vào
- **Ngược sáng:** Máy ảnh đặt ngược chiều với nguồn sáng chiếu vào chủ thể. Khuôn mặt của chủ thể thường bị tối. Khi chụp ngược sáng, đôi khi chúng ta chỉ muốn lấy bóng của chủ thể in trên nền bối cảnh
- **Xiên/ ven:** Chủ thể một góc nghiêng/ xiên với hướng ánh sáng, sau đó chụp.

Chú ý khi chọn thời điểm đẹp nhất trong ngày để chụp ảnh: (thời điểm vàng)

- Sáng: 5h.45-9h.30-10h: Thời gian có thể thay đổi theo mùa. Đây là khoảng thời gian ánh sáng dịu, không gay gắt
- Chiều: 15h.00-18h.00: Thời gian có thể thay đổi theo mùa.

Ví dụ:

Chụp xuôi sáng

Chụp ngược sáng

Ánh sáng xiên